

Tilinpäätös 2023

TULOSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2023		1.1. - 31.12.2022	
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet				
Vakuutusmaksutulo	188 921 160,84		188 914 110,72	
Valtion osuus	827 704 250,19		778 506 178,03	
Kansaneläkelaitoksen osuus	<u>8 787 444,57</u>	1 025 412 855,60	<u>9 952 005,22</u>	977 372 293,97
Sijoitustoiminnan tuotot		24 208 802,01		24 774 353,18
Maksetut korvaukset		-1 000 497 153,32		-949 793 291,95
Vastuuvelan muutos				
Vakuutusmaksuvastuu	-21 511 023,61		-7 957 617,01	
Korvausvastuu	<u>-37 343,52</u>	-21 548 367,13	<u>2 934 430,94</u>	-5 023 186,07
Liikekulut		-14 825 757,00		-14 750 892,48
Sijoitustoiminnan kulut		-12 378 824,71		-32 179 139,18
Vakuutustoiminnan tulos		371 555,45		400 137,47
Muut tuotot				
Lomitustoiminnan tuotot	123 300 912,24		131 353 935,29	
Välitä viljelijästä -projekti	<u>2 075 002,54</u>	125 375 914,78	<u>1 930 051,09</u>	133 283 986,38
Muut kulut				
Lomitustoiminnan kulut	-123 300 912,24		-131 353 935,29	
Työturvallisuustoiminnan kulut	-371 555,45		-400 137,47	
Välitä viljelijästä -projekti	<u>-2 075 002,54</u>	-125 747 470,23	<u>-1 930 051,09</u>	-133 684 123,85
Tilikauden tulos		<u><u>0,00</u></u>		<u><u>0,00</u></u>

TASE

VASTAAVAA	31.12.2023		31.12.2022	
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		19 009,20		0,00
SIJOITUKSET				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet	13 271 211,15		13 263 061,71	
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	247 839 910,06		232 030 271,06	
Muut lainasaamiset	0,00		9 200,00	
Muut sijoitukset	<u>91 443,23</u>	261 202 564,44	<u>0,00</u>	245 302 532,77
SAAMISET				
Vakuutusmaksusaamiset	25 112 638,74		25 056 416,59	
Saaminen valtiolta ja Kelalta	280 745,34		3 393 025,24	
Muut saamiset	<u>653 300,19</u>	26 046 684,27	<u>555 217,79</u>	29 004 659,62
MUU OMAISUUS				
Aineelliset hyödykkeet				
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00		91 443,23	
Rahat ja pankkisaamiset	<u>56 207 670,58</u>	56 207 670,58	<u>47 055 155,89</u>	47 146 599,12
SIIRTOSAAMISET				
Korot ja vuokrat	1 844 791,95		1 357 849,10	
Muut siirtosaamiset	<u>4 034 644,80</u>	5 879 436,75	<u>1 980 307,41</u>	3 338 156,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>349 355 365,24</u>		<u>324 791 948,02</u>
VASTATTAVAA		31.12.2023		31.12.2022
VASTUUVELKA				
Vakuutusmaksuvastuu	185 450 078,58		163 939 054,97	
Korvausvastuu	<u>134 138 865,62</u>	319 588 944,20	<u>134 101 522,10</u>	298 040 577,07
VELAT				
Ensivakuutustoiminnasta	8 059 571,33		7 569 013,42	
Velka valtiolle ja Kelalle	1 648 050,64		120 075,40	
Muut velat	<u>14 236 720,50</u>	23 944 342,47	<u>13 806 884,51</u>	21 495 973,33
SIIRTOVELAT		<u>5 822 078,57</u>		<u>5 255 397,62</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>349 355 365,24</u>		<u>324 791 948,02</u>

RAHOITUSLASKELMA

	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Saadut vakuutusmaksut	189 405 777,03	188 362 394,71
- jälleenvakuuttajille maksettu osuus	-50 280,43	-51 737,17
Valtion ja Kelan osuus	841 131 949,90	786 597 252,71
Maksetut korvaukset	-1 002 508 829,85	-952 473 115,27
- jälleenvakuuttajilta saatu osuus	8 012,36	49 633,41
Saadut korot	1 958 768,11	1 188 646,25
Saadut osingot	1 199 558,86	913 635,26
Saadut muut sijoitustulot	1 501 358,85	2 118 292,05
Tulot liiketoiminnan muista tuotoista		
Lomitustoiminnan tulot	123 242 532,51	129 323 006,73
Välitä viljelijästä-projekti	3 407 349,06	1 870 000,00
Muut maksut liiketoiminnan kuluista		
Lomitustoiminnan kulut	-123 259 449,91	-131 357 224,69
Työturvallisuustoiminnan kulut	-371 555,45	-400 137,47
Välitä viljelijästä-projekti	-2 075 002,54	-1 930 051,09
Muut kulut	-16 363 090,83	-16 038 659,98
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	<u>17 227 097,67</u>	<u>8 171 935,45</u>
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	<u>-71 881,29</u>	<u>-123 677,95</u>
Liiketoiminnan rahavirta	<u>17 155 216,38</u>	<u>8 048 257,50</u>
Investointien rahavirta		
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-7 983 692,49	-6 636 602,17
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	<u>-19 009,20</u>	<u>0,00</u>
Investointien rahavirta	<u>-8 002 701,69</u>	<u>-6 636 602,17</u>
Rahavarojen muutos	9 152 514,69	1 411 655,33
Rahavarat tilikauden alussa ^{*)}	47 055 155,89	45 643 500,56
Rahavarat tilikauden lopussa ^{*)}	56 207 670,58	47 055 155,89

^{*)} sisältää tase-erän Rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusmarkkinavälineisiin sisältyvät pankkien sijoitustodistukset

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Säädökset

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen tilinpäätöstä laadittaessa noudatetaan maatalousyrittäjän eläkelain (MYEL) kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevia säännöksiä, sosiaali- ja terveysministeriön (STM) antamia asetuksia, Finanssivalvonnan (Fiva) ohjeita ja määräyksiä sekä voimassa olevaa kirjanpitolakia ja -asetusta.

STM:n asetuksella säädetään Melan tilinpäätöksen laatimista koskevat poikkeukset vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettuun asetukseen. Vuodelta 2023 laadittavaan Melan tilinpäätökseen sovelletaan STM:n asetusta 614/2008 vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä siihen asetuksella 140/2016 säädetyin Melan tilinpäätöstä koskevin poikkeuksin sekä Fivan vakuutussektorin määräyskokoelmaa ja Fivan antamia erillisiä määräyksiä/ohjeita.

Konsernitilinpäätös

Melan kokonaan omistamia kiinteistöyhtiöitä koskevat tiedot annetaan taseen liitetietoina eikä konsernitilinpäätöstä laadita. Yhdisteleminen ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi Melan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (KPL 6 luku, 3 §).

Saamiset

Saamiset esitetään taseessa joko nimellisarvon tai tätä alemman todennäköisen arvon määräisinä.

Epävarmat saamiset on kirjattu nimellisarvoa alempaan todennäköiseen arvoon. Epävarmojen vakuutusmaksusaamisten arvonalennukset, velkajärjestelyssä ja yrityssaneerauksessa anteeksiannettut saatavat sekä vanhentuvat maksut käsitellään luottotappioina, jotka esitetään vakuutusmaksutulon oikaisuna.

MATA-regressisaamiset ja luopumisjärjestelmän eläkkeiden pääoma-arvojen palautussaaamiset on kirjattu todennäköiseen arvoon. Muilta osin saamiset on kirjattu nimellisarvoonsa.

Sijoitukset

Sijoitukset arvostetaan Fivan ohjeen mukaisesti joko hankintamenuon tai hankintamenua alhaisempaan käypään arvoon. Arvostus on suoritettu fifo-periaatteen mukaisesti joko hankintamenuon tai sitä alempaan käypään arvoon.

Jatkuvan kaupankäynnin kohteena olevien sijoitusten markkinahinnan alittaessa niiden hankinta-arvon kirjataan ero arvonalennuksena sijoitustoiminnan kuluihin. Sijoituksista tehtyjen arvonalennusten palautukset kirjataan sijoitustoiminnan tuloksi ja näin pienentävät tehtyjä aliarvostuksia enintään hankintamenuon asti.

Koko juoksuaikansa pidettäväksi tarkoitetut joukkovelkakirjalainat on arvostettu taseessa hankintamenuon, johon on lisätty tai josta on vähennetty nimellisarvon ja hankinta-arvon erotus jaksotettuna korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi.

Sijoitustodistukset arvostetaan hankintamenuon.

Kiinteistösijoitukset on taseessa arvostettu joko hankintahintaan, lisättynä mahdollisilla aktivoiduilla hankinnoilla tai sitä alempaan käypään arvoon. Fivan ohjeistuksen mukaisesti käypä arvo saadaan vuoden 2023 tilinpäätöksestä lähtien vuosittain ulkopuolisen arvioitsijan arviosta.

Toimintokohtaiset liikekulut

Liikekulut ja poistot kirjataan toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten ja työkyvyn ylläpidon hoitamisesta aiheutuneet kulut sisältyvät maksettuihin korvauksiin, sijoitustoiminnasta aiheutuva kuluosuus sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hoidon ja hallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin. Muissa kuluissa esitetään lomituksen ja työturvallisuuden hoitokulujen osuus.

Poistot kirjataan vuonna 2006 vahvistetun poistosuunnitelman mukaisesti siten, että standardi IT-ohjelmat ja muut pitkävaikutteiset menot poistetaan viiden vuoden tasapoistoin ja koneet ja kalusto 25 %:n menojäännöspoistoina. Jos hankinnan käyttöikä on alle 3 vuotta, se kirjataan kuluksi. Taidehankinnoista ei tehdä säännönmukaisia poistoja.

Vuoden 2023 hankinnat kirjattiin suoraan kuluksi. Tapauskohtaisesti hankinta voidaan aktivoida yllä olevan periaatteen mukaisesti.

Henkilökunnan vakuutusmaksut

Työntekijän eläkelain mukainen lakisääteinen eläketurva on järjestetty Keskinäinen Työeläkeyhtiö Elossa. Henkilöstön lakisääteinen tapaturmavakuutus on LähiTapiola-yhtiössä. Vakuutusmaksut on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Vastuuvelan laskentaperiaatteet

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen on kirjattava vastuuvalkana STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti MYEL:n mukaisen eläketurvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat siihen määrään asti, johon eläkelaitoksen ne tulot, joita ei ole käytettävä muihin tarkoituksiin, riittävät menojen peittämiseen (MYEL 125 §).

Apurahansaajien MYEL-eläketurvan vakuutusmaksuvastuu rahoitetaan apurahansaajien vakuutusmaksuilla ja sijoitustoiminnan tuotoilla vähennettynä kuluilla. Kuluilla tarkoitetaan tilinpäätöksessä korvausmenoja ja kohtuullisia hoitokuluja. Jäljelle jäävä osa tuotoista siirretään vakuutusmaksuvastuuseen STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (MATAL) mukaisen työvahinkoturvan järjestämisestä aiheutuva vastuu rahoitetaan perusturvaosuudesta, valtion osuudesta ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudesta MATAL 148 §:n 2 ja 3 momenteissa todettujen rahoitusosuuksien suhteessa. Työvahinkoturvan järjestämisestä johtuvien tulevien menojen peittämiseen tarvittavat varat Melan on kirjattava STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti korvausvastuuna. Siihen on siirrettävä vuosittain määrä, jolla MATAL 148 §:n 3 momentissa mainittu vakuutettujen osuus eroaa vuotuisesta vakuutusmaksutulosta.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutusta koskeva vastuuvalka lasketaan STM:n vahvistamien perusteiden mukaan.

Tunnusluvut

Melan taloudellista tilaa kuvaavat tunnusluvut sekä niiden laskentaperiaatteet sisältyvät liitetietoihin.

Lyhenteiden selitykset:

MYEL	maatalousyrittäjän eläkelaki
LUEL	luopumiseläkelaki
LUTUL	laki maatalousyrittäjien luopumistuesta (1995-2006) ja laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta (2007-2018)
MATA	maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaki
MATAL	maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilaki
MATA-Va	vapaa-ajan tapaturmavakuutus
MELA-PVRL	laki sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille
RHV	ryhmähenkivakuutus
VEKL	laki valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolme- vuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta

TULOSLASKELMAN LIITTEET

**VAKUUTUSMAKSUTULO JA
LAKISÄÄTEISET RAHOITUSOSUUDET**

Vakuutusmaksutulo	2023	2022
MYEL-peruseläkevakuutus	174 035 437,62	173 253 135,02
Ryhmähenkivakuutus	381 505,68	739 950,33
MATA-Ta- vakuutus	11 012 463,68	11 030 104,25
MATA-Va- vakuutus	4 215 195,55	3 890 392,21
Vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta	189 644 602,53	188 913 581,81
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista (-)		
MYEL	-635 387,57	48 099,19
MATA	-34 980,90	3 816,21
RHV	-2 792,79	350,68
	<u>-673 161,26</u>	<u>52 266,08</u>
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	188 971 441,27	188 965 847,89
Jälleenvakuuttajien osuus (-)	<u>-50 280,43</u>	<u>-51 737,17</u>
Vakuutusmaksutulo	188 921 160,84	188 914 110,72
Valtion osuus x)		
MYEL	791 378 300,82	735 111 371,12
LUEL	14 802 444,50	16 255 897,51
LUTUL	8 004 068,64	12 243 924,60
MATA	11 019 738,94	12 480 135,59
MELA-PVRL	2 499 697,29	2 414 849,21
Valtion osuus	827 704 250,19	778 506 178,03
Kansaneläkelaitoksen osuus	8 787 444,57	9 952 005,22
Vakuutusmaksutulo ja lakisääteiset rahoitusosuudet	<u>1 025 412 855,60</u>	<u>977 372 293,97</u>

x) ei sisällä lomituksen valtion osuutta

TULOSLASKELMAN LIITTEET

MAKSETUT KORVAUKSET

	2023	2022
Eläkkeet		
MYEL peruseläkkeet x)	763 030 724,09	720 766 359,52
MYEL lisäeläkkeet	5 752,98	7 602,72
TyEL,TEL, LEL,TaEL, MEL,VEL,KUEL,KIEL,KELAL peruseläkk.	223 526 198,57	210 889 422,82
TyEL,TEL, LEL,TaEL, MEL,VEL,KUEL,KIEL,KELAL lisäeläkk.	2 076 228,60	1 959 275,48
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet ja VEKL	4 741 477,25	4 065 746,88
YEL peruseläkkeet	22 489 269,73	20 529 983,57
YEL lisäeläkkeet	8 508,96	7 109,88
LUEL	14 802 444,50	16 255 897,51
LUTUL	7 390 068,64	11 745 533,36
MATA-työaika	14 245 708,95	13 670 495,43
MATA-vapaa-aika	1 439 062,28	1 346 663,74
MATAL 148 § 2. mom ja 180 § 6. mom mukainen osuus (-)	-2 409 460,60	-2 728 775,63
	13 275 310,63	12 288 383,54
	1 051 345 983,95	998 515 315,28
Korvaukset		
MATA-työaika	14 713 207,32	15 045 373,11
MATA-vapaa-aika	2 432 968,07	2 624 274,76
MELA-PVRL	2 347 890,13	2 266 095,31
RHV	715 860,00	899 690,00
	20 209 925,52	20 835 433,18
Eläkkeet ja korvaukset	1 071 555 909,47	1 019 350 748,46
Muut suoritukset	714 561,65	739 983,74
MUUT KORVAUKSET	3 546,61	3 118,61
Vastuunjakokorvaukset (-)		
TyEL-LEL-TaEL-MEL	-60 295 194,92	-60 829 356,36
YEL	-22 596 689,64	-20 516 393,30
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	-854 005,77	-685 947,24
	-83 745 890,33	-82 031 696,90
VEKL-Valtion korvaus	-242 215,28	-196 511,50
Maksetut korvaukset ennen hoitokuluja ja jv-osuutta	988 285 912,12	937 865 642,41
Korvaustoiminnon hoitokulut	12 130 164,81	11 875 267,21
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	89 088,75	102 015,74
Maksetut korvaukset ennen jv-osuutta	1 000 505 165,68	949 842 925,36
Jälleenvakuuttajien osuus (-)	-8 012,36	-49 633,41
Maksetut korvaukset	1 000 497 153,32	949 793 291,95

x) sisältää myös MYELin osuuden MATAille

TULOSLASKELMAN LIITTEET

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY

Sijoitustoiminnan tuotot	2023		2022	
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Muut tuotot (vuokratuotot)	974 387,74		952 079,65	
Muut tuotot	0,00	974 387,74	0,00	952 079,65
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot ja voitto-osuudet	1 199 558,86		913 635,26	
Korkotuotot	2 389 902,12		1 413 017,55	
Muut tuotot	720 520,82	4 309 981,80	1 037 898,54	3 364 551,35
		5 284 369,54		4 316 631,00
Arvonalentumisten palautukset		15 107 644,29		16 046 086,07
Myyntivoitot		3 816 788,18		4 411 636,11
		24 208 802,01		24 774 353,18
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista		536 073,05		545 782,96
Kulut muista sijoituksista		465 357,25		412 055,30
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut		71 256,29		120 578,86
		1 072 686,59		1 078 417,12
Sijoitusten arvonalentumiset ja poistot				
Arvonalentumiset	8 494 775,09		26 104 029,24	
Sij.om. suunn.muk.poistot	0,00	8 494 775,09	0,00	26 104 029,24
Myyntitappiot		2 604 761,03		4 713 694,84
		12 172 222,71		31 896 141,20
Sijoitustoiminnan hoitokulut		206 602,00		282 997,98
		12 378 824,71		32 179 139,18
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa		11 829 977,30		-7 404 786,00
Sijoitustoiminnan nettotuoton jakautuminen:				
MYEL - toiminta		7 208 589,78		-3 393 597,18
MATA -Ta - toiminta		3 925 430,22		-3 351 645,65
MATA- Va- toiminta		695 957,30		-659 543,17
		11 829 977,30		-7 404 786,00

TULOSLASKELMAN LIITTEET

LIIEKULUT

Kokonaisliikekulut toiminnoittain

(ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

			2023	2022
	Liikemenot	Suunn.mukaiset poistot	Yhteensä	Yhteensä
Maksetut korvaukset	12 219 253,56	0,00	12 219 253,56	11 977 282,95
Korvaustoiminnon hoitokulut	12 130 164,81	0,00	12 130 164,81	11 875 267,21
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	89 088,75	0,00	89 088,75	102 015,74
Liikekulut	14 825 757,00	0,00	14 825 757,00	14 750 892,48
Vakuustoiminnon hoitokulut	8 329 379,84	0,00	8 329 379,84	8 946 389,66
Hallinnosta aiheutuvat kulut	6 496 377,16	0,00	6 496 377,16	5 804 502,82
Sijoitustoiminnan liikekulut	206 602,00	0,00	206 602,00	282 997,98
Kokonaisliikekulut	27 251 612,56	0,00	27 251 612,56	27 011 173,41

Tuloslaskelman hallinnon kulujen erittely

			2023	2022
Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	398 051,07		390 585,74	
TELK Työeläkeas. muutoksenh.	48 194,63		46 747,39	
Finanssivalvonnan valvontamaksu	13 702,82	459 948,52	12 643,53	449 976,66
Muut hallintokulut		724 556,06		623 375,42
Yhteensä		1 184 504,58		1 073 352,08
Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastus		41 570,00		36 608,00
Muut palvelut tai veroneuvonta		8 434,48		3 124,80
		50 004,48		39 732,80

Kokonaisliikekulujen jakautuminen

MYEL- toiminta	20 097 656,86	20 583 591,27
MATA-Ta - toiminta	5 907 931,24	5 317 844,89
MATA-Va - toiminta	852 751,91	703 373,09
LUTU - toiminta	393 272,55	406 364,16
	27 251 612,56	27 011 173,41

Henkilöstökulut (ei sisällä lomitusta ja työturvallisuutta)

Palkat ja palkkiot	9 622 453,11	9 137 976,02
Eläkekulut	1 702 399,84	1 649 799,81
Muut henkilösivukulut	349 383,11	309 778,56
Muut henkilöstökulut	448 586,79	485 656,32
	12 122 822,85	11 583 210,71

Johdon palkat ja palkkiot, eläkesitoumukset, rahalainat ja niiden ehdot sekä vakuudet ja vastuusitoumukset

	2023	2022
Palkkiot valtuuskunnan jäsenille ja varajäsenille	36 445,00	34 760,00
Palkkiot hallituksen jäsenille ja varajäsenille	78 455,00	73 168,00
Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen	345 380,66	333 888,70

Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen vuonna 2023 muodostuvat maksetuista palkoista sekä luontoiseduista.

Toimitusjohtaja siirtyy eläkkeelle saavutettuaan työeläkelainsäädännön mukaisen alimman vanhuuseläkeiän, ellei hallituksen kanssa toisin sovita vuotta ennen sanotun iän täyttymistä.

Luottamustoimessa oleville henkilöille on kustannettu TyEL-järjestelmän vähimmäisehtojen mukainen eläketurva.

Johdolle ei ole annettu rahalainoja, vakuuksia eikä myönnetty muita vastuusitoumuksia.

Henkilöstön keskimääräinen nettohenkilömäärä (sis. lomitusta ja työturvallisuus, mutta ilman Välitä viljelijästä -projektia)

	2023	2022
Pääkonttori	146	148
Asiamiehet	28	30

TULOSLASKELMAN LIITTEET

VASTUUVELAN MUUTOKSEN ERITTELY

	31.12.2023	Muutos 2023	31.12.2022	31.12.2021
MYEL-peruseläketurvan vakuutusmaksuvastuu	15 340 728,46	2 831 944,25	12 508 784,21	14 510 082,87
APUR. MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu	170 109 350,12	18 681 030,49	151 428 319,63	141 469 160,07
MYEL-lisäeläketurvan vakuutusmaksuvastuu	0,00	-1 951,13	1 951,13	2 195,02
MYEL-lisäeläketurvan korvausvastuu	13 012,57	36,01	12 976,56	21 117,43
MATA -Ta:n korvausvastuu	113 319 164,38	-97 870,59	113 417 034,97	114 895 108,36
MATA -Va:n korvausvastuu	20 806 688,67	135 178,10	20 671 510,57	22 119 727,25
	<u>319 588 944,20</u>	<u>21 548 367,13</u>	<u>298 040 577,07</u>	<u>293 017 391,00</u>

MUUT TUOTOT

2023

2022

Lomitustoiminnan tuotot

Kuntien lomituksen käyttökustannusten korvaus	106 489 475,56	113 235 739,69
Kuntien lomituksen hallintokustannusten korvaus	13 338 999,64	14 408 936,45
Melan lomituksen hallintokustannusten korvaus	1 449 860,15	1 716 784,23
Turkistuottajien lomituksen hallintokust.korvaus	181 999,56	181 999,68
Turkistuottajien lomituksen käyttökust.korvaus	1 448 917,55	1 350 698,27
Poronhoitajien sijaisapukustannusten korvaus	391 659,78	459 776,97
	<u>123 300 912,24</u>	<u>131 353 935,29</u>
Välitä viljelijästä -projekti	2 075 002,54	1 930 051,09
	<u>125 375 914,78</u>	<u>133 283 986,38</u>

MUUT KULUT

Lomitustoiminnan kulut

Kuntien lomituksen käyttökustannukset	106 489 475,56	113 235 739,69
Kuntien lomituksen paikallishallintokustannukset	13 338 999,64	14 408 936,45
Turkistuottajien lomituksen hallintokustannukset	181 999,56	181 999,69
Turkistuottajien lomituksen käyttökustannukset	1 448 917,55	1 350 698,26
Poronhoitajien sijaisapukustannukset	391 659,78	459 776,97
Melan lomituksen hoitokulut		
Henkilöstökulut	642 829,03	677 106,82
IT -kulut	352 874,65	534 543,37
Muut kulut	454 156,47	505 134,04
Poistot	0,00	0,00
	<u>1 449 860,15</u>	<u>1 716 784,23</u>
	<u>123 300 912,24</u>	<u>131 353 935,29</u>

Työturvallisuustoiminnan kulut

Työturvallisuuden apurahat	63 771,22	72 500,00
Työturvallisuuden hoitokulut	307 784,23	327 637,47
	<u>371 555,45</u>	<u>400 137,47</u>
Välitä viljelijästä -projektin menot	2 075 002,54	1 930 051,09
	<u>2 446 557,99</u>	<u>2 330 188,56</u>

TASEEN LIITTEET

SIIJOITUKSET

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero

Sijoitukset	31.12.2023	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		13 271 211,15	13 271 211,15	22 363 757,33
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		247 839 910,06	247 839 910,06	284 023 235,04
Rahoitusmarkkinavälineet		0,00	0,00	0,00
Muut lainasaamiset		0,00	0,00	0,00
Muu sijoitusomaisuus		91 443,23	91 443,23	91 443,23
		261 202 564,44	261 202 564,44	306 478 435,60

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

0,00
261 202 564,44

Arvostusero   **31.12.2023**   **(käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)**   **45 275 871,16**

Sijoitukset	31.12.2022	Jäljelläoleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöosakkeet		13 263 061,71	13 263 061,71	22 419 046,24
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet		232 030 271,06	232 030 271,06	255 059 621,37
Rahoitusmarkkinavälineet		0,00	0,00	0,00
Muut lainasaamiset		9 200,00	9 200,00	9 200,00
		245 302 532,77	245 302 532,77	277 487 867,61

Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta

0,00
245 302 532,77

Arvostusero   **31.12.2022**   **(käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)**   **32 185 334,84**

TASEEN LIITTEET

Kiinteistösjoiutukset

Kiinteistösjoiutusten muutokset

Hankintameno	1.1.2022
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno	31.12.2022
Hankintameno	1.1.2023
Lisäykset	
Vähennykset	
Hankintameno	31.12.2023

Kiinteistöosakkeet

13 495 547,35
406 870,00
-639 355,64
<u>13 263 061,71</u>
<u>13 263 061,71</u>
9 348,74
-1 199,30
<u>13 271 211,15</u>

2023

Omassa käytössä olevat kiinteistöosakkeet

Jäljellä oleva hankintameno	0,00
Kirjanpitoarvo	0,00
Käypä arvo	0,00

Sijoituskiinteistö- ja asunto-osakkeet

	Omistussuus	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo	100,0 %	800 000,00	800 000,00
Kiinteistö Oy Tietäjantie 11	100,0 %	800 000,00	800 000,00
Asunto Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2	100,0 %	2 637 952,61	5 158 000,00
Asunto Oy Otatornit	27,2 %	1 880 527,80	5 448 000,00
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen	21,0 %	416 090,20	782 586,00
Vierumäki Golf Garden Oy rak.nro 143		300 000,00	300 000,00
		<u>6 834 570,61</u>	<u>13 288 586,00</u>
Muut kiinteistö- ja asunto-osakkeet			
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti	8,9 %	823 034,46	828 000,00
As Oy Tapiolan Jalava	0,0 %	11 715,49	12 071,33
As Oy Tapiolan Pyökki	3,9 %	957 157,24	1 332 500,00
As Oy Tapiolan Tammi	17,5 %	4 635 384,61	6 902 600,00
		<u>6 427 291,80</u>	<u>9 075 171,33</u>
Kiinteistö- ja asunto-osakkeet yhteensä		<u>13 261 862,41</u>	<u>22 363 757,33</u>

Muut sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Pörssiyhtiöt	0,00	0,00
Muut kuin pörssiyhtiöt		
Muut kuin pörssiyhtiöt yhteensä	26 327 697,70	27 818 213,44
Sijoitusrahasto-osuudet yhteensä	221 512 212,36	256 205 021,60
Osakkeet ja osuudet yhteensä	<u>247 839 910,06</u>	<u>284 023 235,04</u>

Joukkovelkakirjalainat

Muut lainasaamiset

Lainasaamiset vakuuden mukaan jaoteltuna

Muut lainasaamiset	2023	2022
Pankkitakaus	0,00	0,00

TASEEN LIITTEET

AINEETTOMIEN JA AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

		Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno	1.1.2023	0,00	740 393,54	740 393,54
Edellisenä vuonna loppuun poistetut		0,00	0,00	0,00
Lisäykset		19 009,20	0,00	19 009,20
Vähennykset		0,00	-91 443,23	-91 443,23
Hankintameno	31.12.2023	19 009,20	648 950,31	667 959,51
Kertyneet poistot	1.1.2023	0,00	-648 950,31	-648 950,31
Edellisenä vuonna loppuun poistetut		0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot		0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot		0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot	31.12.2023	0,00	-648 950,31	-648 950,31
Kirjanpitoarvo	31.12.2023	19 009,20	0,00	19 009,20

Hankinnat/poistot toiminnoittain

	Kirjanpitoarvo 1.1.2023	Lisäys/Vähennys netto	Poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.2023
Lomitus	0,00	0,00	0,00	0,00
Työturvallisuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muu toiminta	91 443,23	-72 434,03	0,00	19 009,20
	91 443,23	-72 434,03	0,00	19 009,20

VASTUUT

Sijoitussitoumukset

Sijoitussitoumuksista jäljellä oleva maksamaton osuus

31.12.2023
15 363 716,02

TASEEN LIITTEET

Saadut vuokravakuudet

Asiakasvaratili c/o Kiinteistötoimisto Takio LKV (0980907-6)	87 958,00
Melan hallussa olevat, tase-erittely 2451	17 333,95
Yhteensä	105 291,95

Leasingvuokra- ja muut sopimusperusteiset vastuut

Vuonna 2024 maksettavat	86 924,13
Myöhemmin maksettavat	75 142,57
Yhteensä	162 066,70

Vuokravastuut

Vuonna 2024 maksettavat	1 332 673,20
Myöhemmin maksettavat	8 012 998,37
Yhteensä	9 345 671,57

LAINAT RAHOITUSLAITOKSILTA

	2023	2022
Helsingin Op Pankki sekkililuuotto (limiitti 30.000.000)	0,00	0,00

SAAMINEN VALTIOLTA JA KELALTA / VELKA VALTIOLLE JA KELALLE

Saaminen (+) /Velka (-)

SAAMINEN VALTIOLTA /VELKA VALTIOLLE

	2023	2022
MYEL 135 §	278 300,84	3 150 140,71
LUEL 22 §	2 444,50	55 897,51
LUTUL 38 §	-244 931,44	-120 075,40
MATA 16 §	-680 261,06	80 135,59
PVRL 10 §	-10 302,71	54 846,21
	-654 749,87	3 220 944,62

SAAMINEN KELALTA/VELKA KELALLE

MATA 16 §	-712 555,43	52 005,22
	-1 367 305,30	3 272 949,84

SIIRTOVELAT

	2023	2022
Valtionosuusennakko (MMM)	-1 535 000,00	-1 991 583,33
Välitä viljelijästä -proj. siirtyvä määräraha	-1 325 554,81	-10 608,44
Muut siirtovelat	-2 959 698,01	-3 253 205,85
	-5 820 252,82	-5 255 397,62

SAAMINEN/VELKA VASTUUNJAOSTA

Siirtosaaminen (+) / Siirtovelka (-)

	2023	2022
YEL-eläkkeet	495 079,28	31 076,14
TyEL-, TEL-, LEL-, TaEL-, MEL-, KELAL-, VEL-, KUEL- ja KIEL- eläkkeet	3 010 760,84	901 943,98
Palkattomilta ajoilta karttuneet eläkkeet	-1 825,75	139 952,07
	3 504 014,37	1 072 972,19

TASEEN LIITTEET

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

	osuus	Oma pääoma 31.12.2023	Tilikauden voitto/ tappio eur
Melan kokonaan omistamat:	%		
Kiinteistö Oy Espoon Finnbo, Espoo	100	1 710 093,71	5 381,98
Kiinteistö Oy Tietäjätie 11, Espoo	100	646 840,49	3 068,13
As. Oy Kauniaisten Läntinen Koulupolku 2, Kauniainen	100	2 557 907,58	-1 047,09
Melan osittain omistamat:			
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti, Espoo	8,9	12 235 508,24	3 644,00 x)
Asunto Oy Tapiolan Pyökki, Espoo	3,9	17 756 102,78	32,25 x)
Asunto Oy Tapiolan Tammi, Espoo	17,5	18 638 450,25	-23 204,61 x)
Asunto Oy Otatornit, Espoo	27,2	1 392 925,48	49 359,78 x)
Asunto Oy Kittilän Kätkäläinen, Kittilä	21,0	1 542 499,58	42,74 x)

x) Tilinpäätösluvut vuoden 2022

Melan taloudellista kehitystä ja vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut

Luvut eivät sisällä lomitusta

	2023 milj.€	2022 milj.€	2021 milj.€	2020 milj.€	2019 milj.€
Vakuutusmaksutulo	189,6	188,9	186,9	188,5	188,1
Valtion osuus	827,7	778,5	763,3	766,2	762,2
Kansaneläkelaitoksen osuus	8,8	10,0	6,2	7,5	8,7
Maksetut eläkkeet ja korvaukset	-1 072,3	-1 020,1	-1 013,4	-1 023,4	-1 022,4
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	25,1	-37,0	35,6	26,7	32,6
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	8,2 %	-11,1 %	11,8 %	8,1 %	10,8 %
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	19,1	-42,7	29,2	20,5	25,9
Liikevaihto	1 050,3	1 002,1	986,5	994,6	978,9
Kokonaisliikekulut	-27,3	-27,0	-31,8	-38,2	-35,8
% liikevaihdosta	2,6 %	2,7 %	3,2 %	3,8 %	3,7 %
MYEL-liikekulut % MYEL- työtulosummasta	1,8 %	1,8 %	2,1 %	2,7 %	2,3 %
Vastuuvelka	319,6	298,0	293,0	270,5	262,9
Eläkevarat	364,9	330,2	354,9	337,7	316,3
MYEL-työtulosumma	1 252,6	1 240,6	1 237,6	1 218,2	1 226,8
	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä	hlöä
MYEL-vakuutettuja 31.12.	52 878	54 210	55 615	56 814	58 452
MATA-vakuutettuja 31.12.	73 049	74 864	76 708	78 359	80 052
Eläkkeen- ja korvauksensaajia 31.12.	91 144	95 857	100 153	105 312	110 006

Tunnuslukujen laskentakaavat ja tunnuslukujen sisältö**Vakuutusmaksutulo**

MYEL- ja MATA-vakuutusmaksutulot suoriteperusteisesti ennen luottotappion ja jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä.

Valtion osuus

Melan saamat valtionosuudet MYEL-järjestelmän ja luopumisjärjestelmien kustannuksista.

Kansaneläkelaitoksen osuus

Kansaneläkelaitoksen suorittama osuus tapaturmajärjestelmän kustannuksista.

Maksetut eläkkeet ja korvaukset

Eläkkeensaajille maksetut eläkkeet ja korvaukset ennen vastuunjakokorvauksen vähentämistä

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

Sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin = raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kassavirta kauden aikana.

Tuotto sitoutuneelle pääomalle lasketaan TWR (time weighted return) -kaavaa käyttäen.

Tuoton päivänoteeraus = (Muutos - Kassavirta) / (Edellisen päivän markkina-arvo)*100

Muutos = Nykyinen markkina-arvo - edellisen päivän markkina-arvo

Kassavirta = ostot - myynnit - tuotot + kulut

Tuotto pidemmälle aikavälille lasketaan ketjuttamalla: Tuotto = ((1+tuotto₁) * (1+tuotto₂) * ... * (1+tuotto_n) - 1)*100

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin = sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin - vastuuvelan tuottovaatimus.

Liikevaihto

Liikevaihto = vakuutusmaksutulo ennen vakuutusmaksusaamisten luottotappioita ja jälleenvakuuttajien osuutta + valtion osuus + Kansaneläkelaitoksen osuus + sijoitustoiminnan tuotot tuloslaskelman mukaan.

Kokonaisliikekulut

Toimintokohtaiset liikekulut yhteensä (eivät sisällä lomitusta ja työturvallisuutta).

Vastuuvelka

Taseen vastuuvelka

Eläkevarat

Eläkevarat = Melan vastuuvelka per 31.12. + sijoitusten kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus.

MYEL - työtulosumma

Vakuutuskannasta per 31.12. laskettu MYEL-työtulosumma koko vuodelle.

Sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perusjakauma				Riskijakauma ⁸⁾					
	31.12.2023		31.12.2022		31.12.2023		31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2019
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾
Korkosijoitukset yhteensä	137,26	37,9	128,67	39,7	137,26	37,9	39,7	37,1	42,4	43,4
Lainasaamiset ¹⁾	0,00	0,0	0,01	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Joukkovelkakirjalainat	71,10	19,6	64,39	19,9	71,10	19,6	19,9	20,3	27,3	34,1
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	66,16	18,2	64,26	19,8	66,16	18,2	19,8	16,7	15,1	9,2
Osakesijoitukset yhteensä	164,77	45,4	137,70	42,5	164,77	45,4	42,5	49,5	39,9	39,2
Noteeratut osakkeet ³⁾	147,43	40,7	123,39	38,0	147,43	40,7	38,0	45,8	37,3	37,0
Pääomasijoitukset ⁴⁾	17,30	4,8	14,28	4,4	17,30	4,8	4,4	3,7	2,3	1,9
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	0,04	0,0	0,04	0,0	0,04	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Kiinteistösijoitukset yhteensä	42,53	11,7	41,39	12,8	42,53	11,7	12,8	10,2	16,4	16,1
Suorat kiinteistösijoitukset	22,36	6,2	22,42	6,9	22,36	6,2	6,9	6,2	14,6	14,6
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	20,16	5,6	18,97	5,9	20,16	5,6	5,9	4,0	1,8	1,5
Muut sijoitukset	18,00	5,0	16,52	5,1	18,00	5,0	5,1	3,2	1,3	1,4
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	11,62	3,2	10,75	3,3	11,62	3,2	3,3	2,2	1,1	1,1
Hyödykesijoitukset	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	6,39	1,8	5,77	1,8	6,39	1,8	1,8	1,0	0,2	0,3
Sijoitukset yhteensä	362,56	100,0	324,28	100,0	362,56	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	362,56	100,0	324,28	100,0	362,56	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	4,57									

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti).

Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tieto.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä" -rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

Sijoitustoim. nettotuotot markkina-arvo 8)	Sitoutunut pääoma 9)	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle				
			2022	2021	2020	2019	
31.12.2023							
milj. euroa	milj.euroa	%	%	%	%	%	
Tuotto € / % sit. pääomalle							
Korkosijoitukset yhteensä	6,20	107,22	5,78	-8,48	-0,08	2,63	4,60
Lainasaamiset 1)	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	5,69	69,35	8,21	-12,78	-0,14	3,69	7,31
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset 1) 2)	0,50	37,86	1,33	-0,06	0,05	0,26	0,54
Osakesijoitukset yhteensä	16,67	139,14	11,98	-17,87	25,08	10,37	26,08
Noteeratut osakkeet 3)	16,58	123,43	13,48	-19,83	25,53	10,70	27,59
Pääomasijoitukset 4)	0,10	15,67	0,62	5,76	0,29	5,89	2,94
Noteeraamattomat osakkeet 5)	0,00	0,04	0,03	-16,09	-624,20	0,02	-11,90
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-0,57	42,12	-1,35	5,42	-0,04	19,40	-0,12
Suorat kiinteistösijoitukset	0,39	22,23	1,78	2,06	-4,48	21,21	-0,90
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	-0,97	19,89	-4,85	10,11	9,95	3,57	8,46
Muut sijoitukset	0,93	16,80	5,55	0,17	10,13	2,05	13,15
Hedge-rahastosijoitukset 6)	0,81	10,74	7,56	-2,23	8,30	7,39	7,10
Hyödykesijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sijoitukset 7)	0,12	6,06	1,99	5,23	16,28	-16,44	42,25
Sijoitukset yhteensä	23,23	305,27	8,24	-11,12	11,82	8,08	10,78
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	1,87	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	25,10	305,27	8,24	-11,12	11,82	8,08	10,78

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat

Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäisen valvonnan yleiset periaatteet

Sisäisen valvonnan perustana on Melan toiminta-ajatus, toimintaympäristön analyysi ja strategiset tavoitteet. Se on jatkuvaa ja systemaattista toimintaa, joka kattaa kaikki Melan tehtäväalueet.

Riskienhallinnan tavoitteena osana sisäistä valvontaa on taata toiminnan häiriöttömyys, jatkuvuus ja taloudellisuus ehkäisemällä tunnistettujen riskien toteutumista ja minimoimalla niistä aiheutuvat menetykset. Riskienhallinnan keinoin pyritään myös tunnistamaan ja hallitsemaan epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaarantaa toiminnan tavoitteiden saavuttamista.

Riskienhallinta perustuu toiminnan avainriskien hahmottamiseen. Sen tavoitteena on riskien tunnistaminen, harkittu hallinta ja mahdollinen riskien pienentäminen tai poistaminen. Prosessissa arvioidaan riskien vaikutusten merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä, ja kehitetään niiden hallintaan asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt.

Sisäisen valvonnan vastuu

Melan hallitus huolehtii eläkelaitoksen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävästä sisäisestä valvonnasta ja riittävästä riskienhallintajärjestelmästä (MYEL 119 §). Hallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja Melan riskienhallintapolitiikan. Vuosittain hallitus vahvistaa koko Melan toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman, joissa määritellään eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinoton rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet.

Lisäksi Melan hallitus on hyväksynyt sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet, joiden noudattaminen toteuttaa osaltaan myös sisäistä valvontaa Melassa.

Sisäisen valvonnan organisointi

Melan hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu Melan sisäisestä valvonnasta ja siihen liittyvästä riskienhallinnasta. Hallitus hyväksyy vuosittaisen riskienhallintasuunnitelman ja arvioi vuosittain, onko Melan sisäinen valvonta, mukaan lukien riskienhallinta, asianmukaisesti järjestetty. Sijoitustoiminnan riskienhallinnassa hallituksen työvaliokunnalla on työvaliokunnan sijoitustoimintaan liittyvien tehtävien vuoksi keskeinen rooli. Hallitus huomioi riskienhallinnan tuottaman informaation osana strategista suunnittelua ja päätöksentekoa.

Riskienhallinnan käytännön koordinoinnista, raportoinnista ja riskienhallintaprosessien kehittämisestä ja säännösten noudattamisen valvonnasta (compliance-toiminto) vastaavat riskienhallintapäällikkö ja compliance officer, jotka raportoivat toiminnastaan suoraan toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Organisaatorisesti riskienhallintapäällikkö on talousyksikön ja compliance officer lakiyksikön alaisuudessa.

Toimitusjohtaja ja johtajat vastaavat alaisuudessaan toimivien yksiköiden sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Kunkin yksikön päällikkö vastaa yksikkönsä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutuksesta. Vuosittaisen toimintasuunnittelun yhteydessä yksiköt ja aktuaari laativat toimintaansa koskevat riskienhallintasuunnitelmat. Tunnistettujen yksittäisten riskien vastuulliset on määritelty henkilötasolla kunkin yksikön riskienhallintasuunnitelmassa.

Seuranta ja valvonta

Toimitusjohtaja valvoo yhdessä muun johtoryhmän kanssa sisäisen valvonnan toteutumista seuraamalla ohjeiden ja määräysten asianmukaista noudattamista, suunnitelmissa esitettyjen toimien käytännön toteutusta (vastuuhenkilöiden valvontavastuu), tarkkailemalla asetettujen mittareiden tuloksia, riskien pysymistä hyväksyttävissä rajoissa sekä riskienhallintaprosessin etenemistä ja toimivuutta.

Sisäinen tarkastus käyttää hyväksi Melassa suoritettujen riskikartoitusten tuloksia tarkastuskohteiden valinnassa, tarkastaa myös riskienhallintatoimintoa ja antaa pyydettyä riskienhallintaa koskevia asiantuntijalausuntoja.

Raportointi

Hallitukselle raportoidaan vuosittain sisäisen valvonnan toteutumisesta sekä puolivuositain sisäisen tarkastuksen, riskienhallinnan ja compliance-toiminnon tilanteesta. Sijoitusriskiraportit tuodaan hallitukseen neljännesvuositain, sekä erikseen muut mahdolliset olennaiset riskihavainnot vuoden aikana.

Johtoryhmälle raportoidaan yksiköiden olennaisista riskihavainnoista neljännesvuositain sekä muista sisäisen valvonnan toimista puolivuositain.

Vakuutusteknisen vastuuvelan riskit ja riskienhallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) vahvistamien perusteiden mukaisesti maatalousyrittäjien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuuseen siirretään tilinpäätöksessä se osa Melan tuotoista, jota ei ole käytetty Melan muiden kulujen peittämiseen. Maatalousyrittäjien MYEL on siten puhtaasti jakojärjestelmä ja vastuuelva luonteeltaan lähinnä maksuvalmiutta varmistava puskurirahasto. Sen määrän vähäisyyden takia maksuvalmiusriski kohdistuu pääosin vuotuisen vakuutusmaksutulon, liikekulujen sekä valtionosuuden arviointiin.

Apurahansaajien MYEL-perusturvan mukaiset rahavirrat on pidettävä erillään maatalousyrittäjien vastaavista (MYEL 125 §) ja siksi apurahansaajien MYEL-perusturvan vakuutusmaksuvastuu muodostuu apurahansaajien tulojen ja menojen erotuksena STM:n vahvistamien perusteiden mukaisesti. Valtio osallistuu apurahansaajien eläketurvan rahoitukseen tulevaisuudessa, jos apurahansaajien vakuutusmaksuvastuu joskus menee negatiiviseksi.

MYEL-lisäturvaliikkeen pienuuden takia siihen ei liity olennaista riskiä. Valtio osallistuu lisäturvan mukaisten eläkkeiden maksuun siltä osin kuin vastuuelva ja sille saatu sijoitusten tuotto ei riitä.

MATAL:n mukaisen lakisääteisen työtaturma- ja ammattitautiturvan järjestämisestä aiheutuva kustannus rahoitetaan perusturvaosuudella (Kela ja MYEL), valtion osuudella ja maatalousyrittäjien vakuutusmaksuosuudella. MATAL 148 § 3 momentin mukaisen vakuutettujen kustannusosuuden ja vuotuisen vakuutusmaksutulon erotusta seurataan tasoitusvastuulla, joka kontrolloi samalla vakuutusmaksutason oikeellisuutta. Työajan MATA on täysin rahastoiva järjestelmä pysyvien korvausten osalta, joten korvausvastuu muodostuu tunnettujen, jo sattuneiden vahinkojen pääoma-arvojen kautta. STM vahvistaa perusteet sekä vakuutusmaksun että korvausvastuun osalta. Samalla STM vahvistaa myös laskennassa käytettävän perustekorona.

Vapaaehtoisen vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen rahoittavat vakuutetut vakuutusmaksulla, jonka tason STM vahvistaa. Vapaaehtoisessa vapaa-ajan vakuutuksessa riski vakuutuskannan äkilliseen pudotukseen on olemassa, joten vastuun määrän on oltava oikein mitoitettu, että jo sattuneiden vahinkojen vastaiset korvaukset pystytään maksamaan. Vapaa-ajan vakuutuksen korvausvastuussa käytetään samaa pääomitusmallia ja perustekorkoa kuin lakisääteisessä työajan tapaturmavakuutuksessa. STM vahvistaa myös vapaa-ajan vakuutuksen perusteet sekä korvausvastuun että vakuutusmaksun osalta.

Riskienhallintaprosessit

Vakuutusmaksun, kohtuullisen hoitokulun ja vakuutusteknisten vastuiden perusteet vahvistetaan STM:ssä kaikkien Melan harjoittamien vakuutusliikkeiden osalta, joten tältä osin riskienhallintaprosessia on myös ulkoistettu taholle, jolta löytyy ajantasaista tietoa mm. vastuiden oikeasta mitoituksesta. Vakuutusmaksujen luottotappioriski ei ole olennainen, mutta sitä seurataan jatkuvasti. Lakisääteisyyden takia Mela ei voi tehdä vastuuvaihtoa eläke- ja tapaturmavakuutuksessa.

Maatalousyrittäjän eläkelain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (MYEA) 5 §:n mukaisesti valtionosuus vahvistetaan vuoden aikana Melan antaman valtionosuusselvityksen pohjalta kolme kertaa: edellisen vuoden marraskuussa vahvistetaan ennakkoerät koko seuraavalle vuodelle, kesäkuussa tarkistetaan ennakkoerät kuluvan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle (samalla kun vahvistetaan edellisen vuoden lopullinen valtionosuus) ja marraskuussa tarkistetaan joulukuulta suoritettava ennakkoerä. Melan valtionosuusselvitykset pohjautuvat tarkkoihin seurantamalleihin, jotka nojaavat tuoreimpaan mahdolliseen tilastotietoon ja joissa huomioidaan jo tiedossa olevat laki-, it-, ym. muutokset.

Vapaa-ajan MATA-liikkeessä on isoja vahinkoja vastaan turvauttu yksittäisylivahinkojälleenvakuutuksella (Excess of Loss). Jälleenvakuutuksen kate on se osa vahinkomenosta, joka ylittää 500 000 euroa jälleenvakuuttajan enimmäisvastuun ollessa 1 000 000 euroa lopullista yhtä vahinkoa kohti. Lisäksi vapaa-ajan MATA:n vuotuisen tuloksen heilahteluun varaudutaan tasoitusvastuulla, jolla on riskiteoreettisesti määrätty ala- ja yläraja.

Vakuutusmatemaattiset oletukset

MYEL-perusturvan mukaisessa vakuutusliikkeessä seurataan TyEL:n perustekorkoa, mikä määrätään puolivuositain. MYEL-lisäturvan perustekorko on 4,25 %. Työajan ja vapaa-ajan MATA-vakuutuksissa perustekorko on 3,00 %.

MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeiden seurantamalleissa käytetään kuolevuusperustetta, joka on määritelty MYEL-vakuutettujen ja -eläkkeensaajien tietojen pohjalta. MATA-vakuutuksissa käytetään myös MYEL:n kuolevuusperustetta, mutta MATA:n mukaisten pysyvien korvausten pääomituksessa käytetään yleisen tapaturmavakuutuksen kuolevuusperustetta ja sen mukaisia pääoma-arvokertoimia. Tapaturmavakuutuskeskus (TVK) on päivittänyt näitä kertoimia uuden kuolevuusperusteen mukaisiksi viimeksi vuonna 2021.

Määrällisiä tietoja vakuutusteknisestä vastuuvälästä

Vakuutusteknisen vastuuvälän määrätiedot vakuutusliikkeittäin sekä vakuutustoimintaa kuvaavat tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista. Vapaa-ajan MATA-vakuutuksen tasoitusvastuun määrä, tavoitevyöhykkeen ala- ja yläraja sekä niiden kehitys kymmenen vuoden ajalta löytyvät myös tilinpäätösaineistosta.

Sijoitusriskien hallinta

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Sijoitustoiminnan merkitys on suhteellisesti pienempi kuin työeläkejärjestelmässä yleensä. Melan sijoitusomaisuuteen kohdistuu markkina-, korko- ja likviditeettiriski, joista Melan toiminnan rahoituksen takia merkittävin on likviditeettiriski. Tämä on otettu sijoitustoiminnassa huomioon sijoittamalla varallisuutta helposti rahaksi muutettaviin kohteisiin sekä laatimalla pitkäaikaista likviditeettiennustetta.

Sijoituspolitiikka, sen muutokset samoin kuin sijoitustoiminnan yksityiskohtaiset tavoitteet on kuvattu vuosittain laadittavassa sijoitussuunnitelmassa.

Riskienhallintaprosessit

Hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman ja Melan koko toimintaa koskevan riskienhallintasuunnitelman. Riskienhallintasuunnitelmassa kuvataan sijoitustoimintaan liittyviä yleisiä sisäiseen valvontaan liittyviä periaatteita ja näitä periaatteita tarkennetaan sijoitussuunnitelmassa. Sijoitussuunnitelman toteutumista seurataan vähintään neljännesvuositain sekä hallituksen työvaliokunnassa että hallituksessa. Sijoitusriskien valvonnasta ja raportoinnista vastaa talousyksikkö.

Merkittävä osa Melan sijoitusomaisuudesta on ulkopuolisten omaisuudenhoitajien hallussa. Yhden omaisuudenhoitajan hallinnoiman salkun suuruus on rajoitettu 40 %:iin sijoitusvarojen sitoutuneesta pääomasta. Keskinäisissä sopimuksissa on rajoitettu salkunhoitajan valtuuksia allokaation suhteen.

Salkunhoitajia valvotaan vähintään kuukausitasoisen raportoinnin avulla sekä tapaamalla vastuuhenkilöitä säännöllisesti. Salkunhoitajina käytetään vain hyvämaineisia ja yleisesti tunnettuja toimijoita.

Melan toimeenpanemien liikkeiden laskuperusteissa on säädetty kussakin tapauksessa erikseen sijoitusten minimituottovaatimus:

- maatalousyrittäjien MYEL-peruseläkevakuutukselle TyEL-perustekorko (1.1.2023 alk. 5,00 % ja 1.7.2023 alk. 5,00 %)
- apurahansaajien MYEL-peruseläkevakuutuksella ei ole tuottovaadetta
- MYEL-lisäeläkevakuutukselle perustekorko on 4,25 %
- MATA-vastuuvelalle perustekorko on 3,0 %

Melalla on käytössään VaR- ja stressitestausta-seuranta. Tämän avulla pystytään paremmin arvioimaan sijoitustoiminnan enimmäistappioriskejä sekä markkinoiden muutosten vaikutusta sijoitusomaisuuteen.

Määrällisiä tietoja sijoituskannan riskirakenteesta

Sijoitukset ja niiden tuotot on kuvattu aiemmin liitetiedoissa ja Fivan ohjeistuksen mukaisissa tunnuslukutaulukoissa 1-3. Riskienhallintaa on kuvattu myös Melan vuosittain laadittavassa sijoitussuunnitelmassa.

Operatiiviset riskit

Riskien määrittely ja riskienhallintastrategiat

Riskienhallinta on osa jokaisen yksikön työtä. Vuosittaisen toiminnansuunnittelun yhteydessä ne ottavat kantaa olennaisiin toimintaansa liittyviin riskeihin sekä niiden ennaltaehkäisy- ja hallintatoimenpiteisiin laatimalla johdon riskianalyysin pohjalta erillisen yksikkökohtaisen riskienhallintasuunnitelman. Näistä yksittäisistä riskienhallintasuunnitelmista koostetaan koko Melan toiminnan kattava riskienhallintasuunnitelma.

Riskienhallintaprosessit

Riskienhallintaprosessien työvälineinä toimivat mm. Melan työ- ja käsittelyjärjestys, taloushallinnon työjärjestys ja sen nojalla annetut erilliset ohjeet, salassapito-ohjeet, tietoturvaohjeistus, suojeleohjeet sekä varautumissuunnitelma.

Operatiivisia riskejä hallitaan jatkuvalla kouluttautumisella ja seuraajasuunnittelulla, oikealla organisoitumisella ja tietojenkäsittelyjärjestelmiin rakennetuilla ennalta ehkäisevillä kontrolleilla, joiden avulla pyritään rajoittamaan epäsuotavien tapahtumien todennäköisyyttä. Esihenkilövalvonnan, täsmäytysten ja otostarkastusten avulla toteutetaan käsittelyn ja sovellusten jatkuvaa laadunvalvontaa. Sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että toiminta on lakien, määräysten ja ohjeiden sekä toiminnan taloudellisuudelle ja tehokkuudelle asetettujen tavoitteiden mukaista. Omaisuus- ja vahinkoriskit kartoitetaan vuosittain ja olennaiset riskit on vakuutettu.

Kuvaus olennaisista operatiivisista riskeistä

Operatiiviset riskit liittyvät sekä sisäiseen että ulkoiseen toimintaympäristöön. Melan kaikki toiminnot ovat suuresti riippuvaisia atk-sovelluksista, eri rekistereistä ja niissä olevista tiedoista. Merkittävän operatiivisen riskin muodostaa myös suuri volyyymi maksuliikenteessä. Melan on huomioitava jatkuvasti muun muassa vakuutettujen toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset sekä toiminta-alueitensa uudistuva lainsäädäntö.

ALLEKIRJOITUKSET

Espoossa 14. maaliskuuta 2024

Juha Marttila
puheenjohtaja

Allan Paldanius
varapuheenjohtaja

Minna-Mari Kaila

Minna Liuttu

Outi Luoma-aho

Mats Nylund

Eeva Korimäki

Kati Partanen

Henna Vuotila

Heli Backman
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus

Helsingissä ____ . maaliskuuta 2024

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Paunonen
KHT

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA

Tilinpäätös	Sidottu asiakirja	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt	Sidottu asiakirja	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pääkirja	Suojattu hakemisto	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Päiväkirja	Suojattu hakemisto	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Kassakladi	Nomentian palvelimella	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Pankkien tiliotteet	Nomentian palvelimella	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostoreskontra	Suojattu hakemisto	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Ostolaskut	Suojattu hakemisto	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Matkalaskut	Suojattu hakemisto	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Myyntireskontra	Suojattu hakemisto	6 vuotta tilikauden päättymisestä
Palkkakirjanpito	Aditron palvelimella	10 vuotta tilikauden päättymisestä
Muu tositeaineisto	Suojattu hakemisto	6 vuotta tilikauden päättymisestä

Tositelajit on luetteloitu tilinpäätöksen tase-erittelyissä.

Kirjanpitoaineisto säilytetään Kiinteistö Oy Metsätapiolan tiloissa Espoossa. Suojattu hakemisto sijaitsee Tieto Finlandin palvelimella.

Tilintarkastuskertomus

Maatalousyrittäjien Eläkelaitoksen valtuuskunnalle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan eläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Maatalousyrittäjien Eläkelaitoksen (y-tunnus 0101319-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia eläkelaitoksesta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan eläkelaitoksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos eläkelaitos aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua vää-

rinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon eläkelaitoksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpöytäkirjojen arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä eläkelaitoksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei eläkelaitos pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheelisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 27.3.2024

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Paunonen
KHT